

የተሰቃየው ሰሪ

(The Suffering Servant)

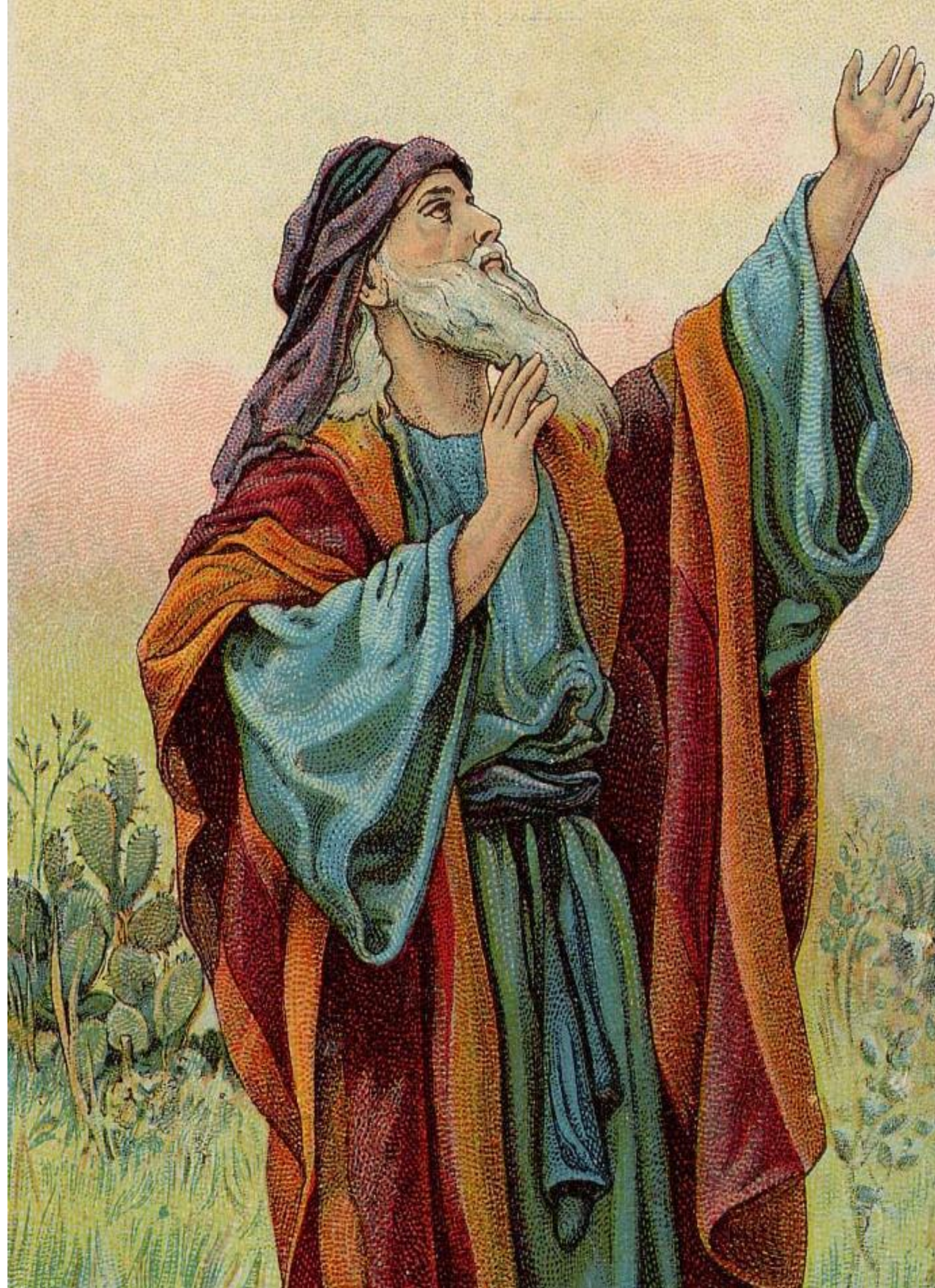
ኢሳይያስ 53

□ ታሪካዊ ዳረ

(Historical Background)

የኖረበት ዘመን - 740 - 681 ዓ.ዓ

- የትንቢተ ኢሳይያስ መፅሐፍን የፃፍ ሰው ነው። ይህም መፅሐፍ በብዙዎች ዘንድ "የመፅሐፍ ቅዱስ ልብ" ይባላል።
- ኢሳይያስ በደቡባዊው የይሁዳ መንግሥት በጾዝያን፣ በኢዮኦታም፣ በአካዝ፣ በሕዝቅያስና በምናሴ ጊዜ በኢየሩሳሌም ለ40 ዓመታት ያህል (በግምት 740–701 ዓ.ዓ.) በኢየሩሳሌም በነቢይነት አገልግሏል።
- የመሲሁን መከራ፣ የሚሞትበትን ፍፃሜና የሰው ልጅ ከዚህ አስደናቂ ክስተት የሚያገኝውን ጥቅም የተነበየ ሰው ነበር።
- ኢሳይያስ እንደ ምዕ. 42፣ 49፣ 52 እና 53 የመሳሰሉ በርካታ መሢሐዊ ምዕራፎችን የያዘ መፅሐፍ ነው። ኢሳይያስም እንዲህ አይነት በርካታ መሢሐዊ ምዕራፎችን (በተለይም ከምዕ 40 – 66) ስለፃፈ "መሢሐዊው ነብይ" የሚል ስያሜ እንዲባል አስችሎታል።



□ 4ቱ ጭብጦች

(The Four Themes)

- በተለምዶ ኢሳ 53 ይባል እንጂ ከፍሉ ከምዕ. 52:13 እስከ 53:12 ድረስ የሚዘልቅ ነው። 4 ጭብጦችንም ይዟል።

■ ጭብጥ 1 - የመሢሐ ስቃይ

(Theme 1 - The Messiah's sufferings)

ክፍሎች - ሞዕ. 52:14፤ ሞዕ. 53:3፤ 4፤ 5፤ 7፤ 10፤ 11

- እነዚህ ከፍሎች መሢሐ እጅግ አስቃቂ መከራ መቀበሉን፤ ይህም ደግሞ በእግዚአብሔር ፈቃድ የተከናወነ እንጂ በዕድል የመጣ ነገር አለመሆኑን (ቁ.10ያሳዩናል።)
- 3 አይነት አካላዊ ጉዳቶችም እንደሚደርሱበት ያሳይል።
 - ተወጋ (pierced) - ጎኑን የተወጋውና በሚስማር የተቸነከረው ኢየሱስ (ዮሐ 19:33-34፤ 20:25-27)
 - ደቀቀ (bruised) - የተደበደበው ኢየሱስ (ሉቃ 22:63)
 - በመገረፍ ቆሰለ (striped) - 39 ጊዜ በአለንጋ የተገረፈው ኢየሱስ (ዮሐ 19: 1-27)



SCOURGING.

■ ጭብጥ 2 - የመሢሐ ሐጢአቶችን መሸከም

*(Theme 2- The Messiah's assumption
of our burdens and sins)*

ክፍሎቹ - ሞዕ. 53፣ 4፣ 5፣ 6፣ 8፣ 11፣ 12

- እነዚህ ክፍሎች መሢሁ በራሱ ጥፋት ወይም ሐጢአት ተገኝቶበት ሳይሆን (ቁ. 9) "ስለእኛ" ይህ ሁሉ መከራ እንደደረሰበት ይጠቁመናል።
- ይህም የድነት ምስጢር የተገለጠበት ምትካዊ ስርየትን (Substitutionary Atonement) ኢየሱስ ከመምጣቱ 700 ዓመታት በፊት ያብራራልናል።
 - ምትካችን ኢየሱስ (2ኛ ቆሮ 5፡21)
- ቁስል ይጋባ/ ይተላለፍ ይሆናል እንጂ ፈውሶ አያውቅም። የመሲሐ ቁስል ግን እኛን ፈወሰ።
 - "...በእርሱም ቀስል እኛ ተፈወስን።" - ቁ. 5



■ ጭብጥ 3 - የመሢሐ ሞት

(Theme 3- The Messiah's death)

ክፍሎች - ሞዕ. 53፣ 7፣ 8፣ 9፣ 12

- እነዚህ ክፍሎች መሢሁ መከራ መቀበል ብቻ ሳይሆን እንደሚሞትም ጭምር ያረጋግጡልናል።
- ወደሞት ሲነዳ ቃል እንዳላወጣ አፋንም እንዳልከፈተ ይጠቁመናል።
 - በአይሁድ ሽንጎ ፊት ዝም ያለው ኢየሱስ (ማቴ 26:59-62)
 - በሮማዊው ጴላጦስ ፊት ዝም ያለው ኢየሱስ (ማቴ 27:11-13)
- ስለአሟሟቱም በዝርዝር ይነግረናል (ቁ፡9) -
 - ከክፍሎች ጋር ሞቶ - ከሁለት ወንበዴዎች መሀል የተሰቀለው ኢየሱስ (ማር 15:27-32)
 - ከባለጠጎች ጋር እንደሚቀበር - የአርማቲያው የሴፍ ከኒቆዲሞስ ጋር ሆኖ በአዲስ መቃብር የቀበረው ኢየሱስ (ዮሐ 19:38-42)



■ ጭብጥ 4 - የመሢሐ ሽልማት

(Theme 4 - The Messiah's reward)

ክፍሎቹ - ሞዕ. 52:13፣ ሞዕ. 53:10፣ 11፣ 12

- እነዚህ ክፍሎች መሢሁ መጨረሻው መቃብር ሳይሆን ክብር እንደሆነ ይጠቁሙናል።
- ለሌላው ሞት ማብቂያ ነው፤ መሢሐ በሞቱ ማግስት ዘሩን እንደሚያይ ደግሞ እድሜው እንደሚረዝም ይናገራል (ቀ.10)። (ፊሊ 2:8-11፣ ዮሐ 12:23-26፣ ሮሜ 6:8-11፣ 10:9)
- ይህ ሚስጥረ-ትንሳኤ (Theology of Resurrection) ነው። ይህን ጳውሎስ ሳይሆን ከጳውሎስ 700 ዓመታት የሚቀድመው ኢሳይያስ እንዳለው ስናስብ አጅግ ይደንቃል።
- የአዲስ ኪዳን ስነመለኮት የብሉይ ኪዳን ስነ-መለኮት ነው። NT theology is OT theology!
- ነፍሱን ለሞት አሳልፎ ስለሰጠ፤ የብዙዎችን ሐጢአት ስለተሸከመ፤ ሞቶም ስላልቀረ እውነተኛው አማላጅ መሢሐ መሆኑንም ያሳየናል (ቁ. 12) ።



□ መግቢያ በኢሳ 53

(Arguments on Isaiah 53)

- በዚህ ምዕራፍ ላይ የሚነሱ ሁሉም መግቶች ኢየሱስ መሢሐ ኣይደለም ለማለት የቀረቡ ናቸው። ዋና ዋናዎቹም የሚከተሉት ናቸው፡-

- መግት 1

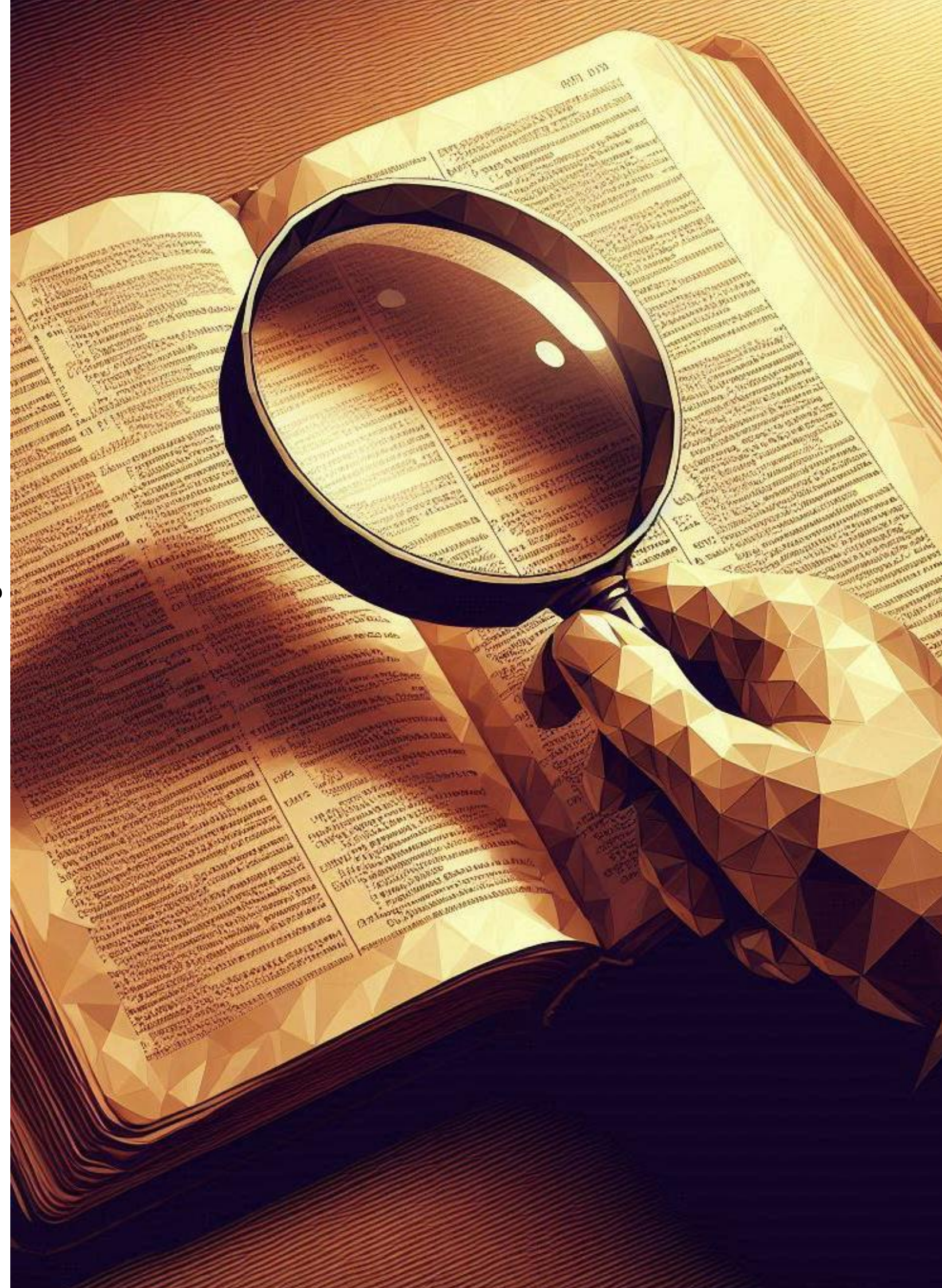
ይህ ክፍል ስለመሢሐ ሳይሆን ስለእስራኤል ነው የሚናገረው።

- መግት 2

ኢሳይያስ 53 ኢሳይያስ መፅሐፍ ውስጥ ክርስቶስ ከመጣ በኋላ ቆይቶ የተጨመረ ምዕራፍ ነው።

- መግት 3

ሁለት መሢዎች አሉ። አንዱ ስለህዝቡ መከራን የሚቀበል፣ አንዱ ደግሞ የሚገዛና የሚከብር።



☐ ሞላሽ 1

(Counter Argument 1)

- በ1096 በተነሳው የመስቀል ጦርነት (Crusade) ላይ በደረሰው አይሁድን ተኮር የሆነ መከራ ምክንያት ረቢ ራሺ የተባለው የአይሁድ መምህር ለመጀመሪያ ጊዜ በእስራኤል ላይ ስለሚደርሰው መከራ ነው የሚያበራራው የሚል ትርጓሜ ሰጥቷል።
- ከእርሱም በኋላ የተነሱ እንደ ረቢ ሜሞኒደስ (12ኛ ክ/ዘ) ረቢ ሞሽ (16ኛ ክ/ዘ) ያሉ መምህራንም አይደግፉትም።
 - ታርጉም (Targum of Jonathan – 1ኛ- 4ኛ ክ/ዘ የተፃፈ)
 - ታልሙድ (Talmud of Babylon – 5ኛ ክ/ዘ የተፃፈ)
- ከእርሱም በኋላ የተነሱ እንደ ረቢ ሜሞኒደስ (12ኛ ክ/ዘ) ረቢ ሞሽ (16ኛ ክ/ዘ) ያሉ መምህራንም አይደግፉትም።
 - “እንግዲያውስ የእኛን ረቢዎች በአንድ ድምፅ ነብዩ የሚያብራራው ንጉስ ስለሆነው መሢህ ነው።”
(R. Moshe, Driver & Neubauer, 1877, p. 258)
- ስለእስራኤል ከሆነ የሚናገረው እንደ ቁ.5 ያሉ ክፍሎች ውስጥ - “...በእርሱም ቀዝል እኛ ተፈወስን።” ሲል “እርሱ” እስራኤል ከሆነ “እኛ” የሚለው ማንን ነው የሚጠቁመው? የሚል ጥያቄ ጭምር ያስነሳል።



☐ ሞላሽ 2 እና 3

(Counter Arguments 2 and 3)

- መግት 2 - ይህ መግት አቅም ኖሮት ለተወሰኑ ጊዜያት ተፅዕኖ አሳድሮ ቢቆይም መልሶ መወያያ ጉዳይ እስከማይሆን ድረስ በ200-68 ዓ.ዓ የተፃፉት የሙት ባሕር ጥቅሎች ግኝት ምክንያት አክትሞለታል።
 - የሙት ባሕር ጥቅሎች ከ1947-1956 በሙት ባሕር አቅራቢያ የተገኙ ጥንታዊ የአይሁድ ጽሑፎች ሲሆኑ ከእነዚህ መሀል ሙሉ የኢሳይያስ መፅሐፍ ጥቅል መገኘት ትረጋል። እዚያ ጥቅል ውስጥም ኢሳ 53 ተካትቶ ተገኝቷል።
 - ይህም ኢሳ 53 ከክርስቶስ በኋላ የተጨመረ ሳይሆን ቀድሞውኑ የነበረ ምዕራፍ መሆኑን ያረጋግጣልናል።
- መግት 3 - ይህ መግት በአንዳንድ አይሁዶች ዘንድ ያለ ሲሆን የመነጨውም እንዴት የሚገዘው እና የሚጎሳቆለው መሢሕ አንድ ይሆናሉ ከሚል እሳቤ ነው።
- ስህተታቸውም ሁለት መሢሕ ሳይሆን ሁለት መጽዓት ያለው አንድ መሢሕ መሆኑን አለማስተዋለቸው ነው።
 - አንዴ መከራን ሊቀበል
 - ሁለተኛ ለዘላለም ሊገዛ (ዕብ 9፡27-28)

